

Posudek disertační práce

Studijní program:	PREVENTIVNÍ MEDICÍNA A EPIDEMIOLOGIE
Student/ka:	MUDr. Katrin Wolfová
Název disertační práce:	Rozdiely medzi mužmi a ženami v vplyve rizikových faktorov na starnutie
Školitel (jméno, adresa):	doc. MUDr. Pavla Čermáková, PhD.
Oponent (jméno, adresa) :	prof. MUDr. Zuzana Krištůfková, PhD., MPH
Hodnocení laskavě proveďte slovním komentářem a dále písmenem X do odpovídající šedé buňky.	

1. Forma disertační práce		
a) samostatná práce zpracovaná		X
b) tematicky uspořádaný soubor uveřejněných prací s komentářem a diskuzí		
Jsou-li v souboru uveřejněných prací dle písm. b) práce, jichž je doktorand spoluautorem, je vymezen podíl doktoranda a je doložen prohlášením spoluautorů o jeho přínosu k jednotlivým pracím?	Ano	
	Ne	

2. Aktuálnost tématu disertační práce					
☐	Práce je velmi aktuální	☒	... aktuální	☐	... není aktuální
Zdůvodnění a komentář: Autorka spracovala aktuálnu tému narastajúceho výskytu demencie, ako problému, ktorý so zvyšovaním veku dožitia môže v budúcnosti vážne ovplyvniť fungovanie spoločnosti.					

3. Cíle a hypotézy disertace – definice, adekvátnost, náročnost					
☐	Vynikající	☒	Průměrná kvalita	☐	Podprůměrná kvalita
Zdůvodnění a komentář: Práca sa skladá z 4 celkov/štúdií, ktoré majú vytýčené svoje samostatné ciele. Hlavný cieľ práce - lepšie pochopenie toho, čo spôsobuje rozdiely v kognitívnom starnutí medzi mužmi a ženami síce nie je merateľný, ale splnenie cieľov z dotknutých 4 štúdií ho umožňuje naplniť.					

4. Metody využité v disertaci - jejich volba, adekvátnost, náročnost					
☒	Adekvátní, náročné	☐	Hraniční, méně náročné	☐	Neadekvátní
Zdůvodnění a komentář: Autorka pracovala s veľkým počtom údajov z medzinárodných databáz. Môžem konštatovať, že použité štatistické metódy boli na ich spracovanie adekvátne.					

5. Postup řešení problému a výsledky disertace									
☐	vynikající	☒	nadprůměrné	☐	průměrné	☐	podprůměrné	☐	slabé

Zdůvodnění a komentář:

Prvá štúdia mala za cieľ zistiť rozdiely medzi pohlaviami, ročníkmi narodenia a rozdiely v rámci európskeho regiónu v poklese kognitívnych funkcií meraním okamžitého vybavenia pamäťovej stopy, oneskoreného vybavenia pamäťovej stopy a verbálnej plynulosti. Autorka použila k analýze údaje z projektu SHARE, ktorý zhromaždil v ôsmich vlnách odpovede na otázky a informácie o okolnostiach života viac ako 66 000 relevantných občanov 27 krajín EÚ vrátane Českej republiky a Izraela potrebných na štúdium účinkov zdravotných, sociálnych, ekonomických a environmentálnych politík na starnutie. Pomer poklesu kognitívnych funkcií meraním uvedených troch ukazovateľov bol rovnaký u mužov aj žien. Ženy mali vyššiu základnú úroveň kognitívnych funkcií vo všetkých meraniach v celej analytickej vzorke. Ženy narodené pred II. Svetovou vojnou mali rýchlejší pokles okamžitého vybavenia pamäťovej stopy a oneskoreného vybavenia pamäťovej stopy ako muži. Ženy narodené v priebehu II. Svetovej vojny mali pomalší pokles okamžitého vybavenia pamäťovej stopy, rovnako ako ženy narodené po II. svetovej vojne. Ženy zo strednej a východnej Európy mali pomalší pokles oneskoreného vybavenia pamäťovej stopy ako muži.

V druhej štúdi si stanovila hypotézu, že detstvo prežité v horších socioekonomických podmienkach viac vplýva na zhoršenie kognitívnych funkcií žien, ako mužov. Na analýzu použila tiež databázu z projektu SHARE a to zo 7 vln a 19 krajín s počtom viac ako 74 000 participantov. Zistila, že ženy mali vyššiu základnú úroveň kognitívnych funkcií v celej analyzovanej vzorke. Nižšia socioekonomická úroveň ich života v detstve vplývala na ich pokles oneskoreného vybavenia pamäťovej stopy vo väčšom rozsahu, ako u mužov.

V tretej štúdi zisťovala vzťah medzi počtom detí, osobitne synov a rizikom demencie. Použila údaje zo štúdie ACT, v ktorej boli účastníci z oblasti mesta Seattle v USA v počte 3 668, ktorí udali počet svojich detí a v dvoj ročných intervaloch boli testované ich kognitívne schopnosti. V podstate nebolo potvrdené, že by počet detí, ani osobitne synov súvisel s rozvojom demencie ani u mužov, ani u žien.

Vo štvrtej časti si stanovila hypotézu, že syndróm miernej poruchy správania silnejšie súvisí s nižšou mentálnou úrovňou a rýchlejším poklesom kognitívnych funkcií u mužov, ako u žien. Spracovala údaje z britskej štúdie PROTECT od viac ako 8 tisíc účastníkov. Syndróm miernej poruchy správania mal vzťah k nižšej úrovni pridruženého skóre len u mužov.

Konkrétní přínos doktoranda / doktorandky:

6. Hlavní výsledky, nové poznatky, přínosy a jejich původnost – výsledky jsou:

x	původní	■	převážně původní	■	zčásti původní	■	nejdou původní
---	---------	---	------------------	---	----------------	---	----------------

Zdůvodnění a komentář (přehled hlavních výsledků):

7. Uplatniteľnosť výsledkov disertačnej práce pro rozvoj oboru Preventívna medicína a epidemiológia, prípadne príbuzných odborů									
☐	vynikajúci	☒	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář: Výsledky práce priniesli nové poznatky o faktoroch ovplyvňujúcich priebeh starnutia, ktoré bude potrebné ďalej skúmať aby mohli byť využité v prevencii demencie.									

8. Splnění cílů disertační práce									
☐	Vynikající	☒	Nadprůměrné	☐	Průměrné	☐	Podprůměrné	☐	Nesplněno
Zdůvodnění a komentář: Môžem skonštatovať, že čiastkové ciele z jednotlivých štúdií boli splnené a tým aj hlavný cieľ práce.									

9. Publikování výsledků disertační práce - výsledky publikovány									
☐	byly	☒	byly částečně	☐	nebyly	☐	Nelze zjistit		
Zdůvodnění a komentář: Vysoko hodnotím dve uverejnené a jednu pripravovanú publikáciu.									

10. Formální úprava disertační práce a její jazyková úroveň:									
☒	vynikající	☐	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář: Práca je napísaná v anglickom jazyku, má grafickú úpravu na veľmi dobrej úrovni. Členená je na časti podľa požadovanej štruktúry a tvoria ju logicky nadväzujúce kapitoly a podkapitoly. V úvode autorka stručne uvádza čitateľa do problematiky starnutia populácie, kognitívneho starnutia, demencie, jej liečby a prevencie, rozdiely vo výskyte demencie podľa pohlavia a vzťahy medzi sociálno-ekonomickým postavením v detstve, počtom detí a zdravotným stavom v dospelosti a starobe vrátane neuropsychiatrických príznakov.									

11. Celkové hodnocení disertační práce									
Tvůrčí schopnosti v dané oblasti výzkumu student/ka:				Prokázal/a	☒	Neproklázal/a	☐		
Požadavky standardně kladené na disertační práce v daném oboru práce:						splňuje	☒		
						nesplňuje	☐		
Disertační práce požadavky uvedené v § 47 odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách:						splňuje	☒		
						nesplňuje	☐		
Celková úroveň disertační práce je:									
☐	vynikající	☒	nadprůměrná	☐	průměrná	☐	podprůměrná	☐	slabá
Zdůvodnění a komentář: Práca má rozsah 91 strán, z čoho 5 strán tvoria 2 prílohy. Obsahuje 5 obrázkov máp, 7 grafov a 16 tabuliek, 13 strán je venovaných úvodu do problematiky. V práci mi chýba zoznam tabuliek, obrázkov a grafov, rovnako ako záver s jasným prehľadom naplnenia/nenaplnenia cieľov, najvýznamnejších zistení a odporúčania pre prax vo forme nasmerovania ďalšieho výskumu, alebo využitia výsledkov v prevencii demencie. To však neznižuje význam a hodnotu práce.									

12. Vyjádření k výsledku kontroly originality práce							
--	--	--	--	--	--	--	--

Prosím, vyjádřete se k výsledkům kontroly originality práce.

Prosím zhodnoťte také způsob, kvalitu a správnost uvedených citací.

V případě shody s již publikovaným obsahem, prosím, zhodnoťte, zdali je adekvátně zdroj citován.

Vyjádřete se souhrnně, zda-li lze práci považovat za původní/originální.

Autorka při psaní práce vycházala z úctyhodných 240 literárních zdrojů. Vysoko hodnotím počet literárních zdrojů.

Prácu je možné považovat za originální.

13. Disertační práci k obhajobě

doporučuji

nedoporučuji

14. Otázky k obhajobě

V práci analyzujete velké databáze s mnohými údaji, které zberali odborníci v různých štátoch. Mohli by ste objasniť Váš osobný vklad v práci?

Datum: 28.8.2023

Jméno a podpis oponenta:

Zuzana Krištúfková v.r.